

Kancelaria Adwokacka
adwokat Krzysztof M. Miazga

Warszawa, Colosseum, ul. Grójecka 186 lokal nr 628
adres do korespondencji: skr. poczt. 15, 02 - 105 Warszawa 21
tel. kom. 0 602 627 217 e-mail: kmmiazga@ci.onet.pl

Warszawa, dnia 14 marca 2005 r.

Zarząd Główny Związku
Ochotniczych Straży Pożarnych RP
w Warszawie

OPINIA PRAWNA

Przedmiot opinii: Sposób dysponowania przez ZOSP RP środkami uzyskanymi z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na cele ochrony przeciwpożarowej w świetle ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z art. 38 i art. 39 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 147 poz. 1229 z póź. zm.) zakłady ubezpieczeń są obowiązane przekazywać 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na określone cele ochrony przeciwpożarowej. Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej otrzymuje 50% tej kwoty. Środki finansowe przekazane Zarządowi Głównemu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej są przeznaczone wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej. W dalszej części opinii środki te określane będą mianem „środków ubezpieczeniowych”.

W myśl art. 39 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określić miał, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady rozdziału powyżej opisanych środków. Z obowiązku tego wywiązywał się wydając stosowne rozporządzenia. Obecnie obowiązuje rozporządzenie z dnia 2 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad rozdziału środków finansowych przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 53 poz. 564 z póź. zm.). W § 2 Minister wskazał co należy rozumieć pod pojęciem celów ochrony przeciwpożarowej, przy czym uczynił to w postaci przykładowego wyliczenia (tzw. katalogu otwartego). W myśl zaś § 3 rozdziału środków finansowych, na cele określone w § 2, dokonywać ma Prezydium Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej po rozpatrzeniu wniosków jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 4 i 6 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, przekazywanych za pośrednictwem właściwych terytorialnie zarządów wojewódzkich Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z opinią właściwego terytorialnie zarządu powiatowego Związku Ochotni-

czych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Stosownie do normy art. 2 pkt 9 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19 poz. 177 z póź. zm.) pod pojęciem środków publicznych - należy rozumieć środki publiczne w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Zgodnie zaś z art. 3 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) środkami publicznymi są:

1) dochody publiczne, na które składają się :

a) daniny publiczne, do których zalicza się podatki oraz inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, zaliczanych do sektora finansów publicznych, wynika z odrębnych ustaw,

b) pozostałe dochody, do których zalicza się zgodnie z art. 3 ust. 2:

- opłaty, w szczególności opłaty lokalne,

- dochody z mienia, w szczególności z najmu oraz z dzierżawy i innych umów o podobnym charakterze, a także dochody z dywidendy od kapitału wniesionego do spółek,

- dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw oraz ze świadczenia usług przez jednostki zaliczone do sektora finansów publicznych, niestanowiące przychodów,

- dochody ze sprzedaży praw, niestanowiące przychodów,

- spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej,

- inne dochody, uzyskane na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli są pobierane przez organy finansowe z dochodów publicznych lub przez podległe albo nadzorowane przez te organy jednostki, należące do sektora finansów publicznych;

2) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi; środki takie są przeznaczone wyłącznie na cele określone w umowie międzynarodowej lub deklaracji dostawcy; wydatkowane są zgodnie z procedurami zawartymi w tej umowie lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu;

3) przychody jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych uzyskiwane w związku z prowadzoną przez nie działalnością oraz pochodzące z innych źródeł;

4) przychody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, pochodzące:

a) ze sprzedaży papierów wartościowych oraz innych operacji finansowych,

b) z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa oraz majątku samorządu terytorialnego,

c) ze spłat pożyczek, udzielonych ze środków publicznych,

d) z otrzymanych pożyczek i kredytów.

Rozwiązania przyjęte w ustawie o ochronie przeciwpożarowej w zakresie dysponowania środkami ubezpieczeniowymi są rozwiązaniami autonomicznymi w stosunku do postanowień przepisów dotyczących zamówień publicznych. Określona została autonomiczna procedura dysponowania tymi środkami, która ma ustawowe umocowanie. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie dysponowania środkami ubezpieczeniowymi nie jest związany postanowieniami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. W szczególności jako stowarzyszenie podmiotowo nie jest zobowiązany do stosowania postanowień ustawy Prawo zamówień publicznych (art. 3 ust. 1 - 4). Nie podlega także procedurom tej ustawy z przyczyn przedmiotowych (art. 3 ust. 5 i 6), ponieważ środków ubezpieczeniowych nie można zaliczyć do kategorii środków publicznych.

Krzysztof M. Miazga
advokat